

Előfizetési feltételek:
 Egész évre . . . 2 frt
 Fél évre . . . 1 „
 Negyedévre . . . 50 kr
 Részleteknek 60 kr postadíj
 béküldése mellett egész évré
 ingyen.
 Egyes szám ára 4 „
Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Plácz városház-épülettel szemben a Molnár-telep épületben.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYÉS TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasasos peticiorért 5 kr; többszörinél 4 kr. — Nagyobb és többbetűri hirdetéseknek nagyon kedvező engedelményeket ítélek. Bélyegdíj: minden bejelentésért külön 30 kr. — Nyilatkozatban megjelölt közlemény minden peticiora 15 kr.
 Hirdetéseik és előfizetéseik helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Károly és Telegrafiai K. La. J. könyvtár-terek között; Budapeston, Bécsben és Prágában a „Austria” és „Vogler” hirdetői intézetében fogadtassanak el.

A szegényekért.

Debreczen, december 8.

Nagy feltűnést keltett volt nem régen, a román királyné azon nyilatkozata, melyben kijelenté, hogy udvari bálókban, csak egyszerű, de mindenesetre hazai ipar által előállított ruhákban jelenhetnek meg a hölgyek.

A hazafias királyné e nyilatkozata bejárta a sajtó utján egész hazánkat s ennek alapján osztogatta ki-ki a jó tanácsokat a hazai ipar érdekében, mert hát mi ránk fér ebből elég nagy mennyiség s tanácsadóban soha nincsen hiány.

Most, — a női iparkiallítás alkalmából, — a mi királynőnk is fölemelte tekintélyét. Nem szól, de tett. Hallotta hogy a hazában sok nő nyomor közt él, tudta hogy a munka mindenkit nemesít, — alkalmat adott kenyeret adni sok éhezó kezébe. — Szövőszékeket vásárolt a kiállításon s azt szegény nők közt kiosztani rendelte.

E tény nemes, nem, királynőhöz illő volt. Fölemelte a zászlót s mi hiszünk, reméljük, hogy „utánna kelnek a hon jobbjai!”

Gr. Zichy Jenő is ez a hit lelkesíti, sőt vannak már követők, kiknek áldozatkészsége után, remélni lehet nagyon, nagyon sokat.

A nemes gróf felhívást intéz hazánk azon lakóihoz, kiket a gondviselés némi fölségség megáldott, hogy járuljanak filléreikkel, forintjaikkal népünk munkakezességéhez, hogy a nyomorban sínylő nép közt szövőszékeket átváltván ki, eleje vételessék azon sok társadalmi bűnnek, melyeknek forrása: a kereset-kezelés szükséges eszköze hiánya volt.

Szívükből kívánunk sikert a nemes gróf jó akaratú buzgalmára. Szeretjük hinni hogy olvasóink közül is lesznek többen, kik tettel bizonyítják be a sze-

gény sorsu nép iránt táplált rokonszen-
 vöket, s hozzá járulnak a hazafiság ol-
 tárához, oda vivén vagyonokból egy pa-
 rányírészét áldozatul a haza boldogságára,
 mert ez a nép jólétén alapul, s ezt csak
 a munka idézheti elő, melyhez nem csak
 kedv, nem csak akarat: de eszköz is
 szükséges.

De van még több szavunk is.

Azt mondja a példabeszéd: „minden-
 kinek maga felé hajlik a keze!”
 Hajljon is mindenütt s így Debreczen-
 ben ép úgy, mint más helyen. Minden
 város gondoskodjék a maga szegényei-
 ről, rendezzen gyűjtést, keressen
 alkalmat, még az emberi gyarlóságok
 legyezgetése árán is, csak hogy a dolgok
 mozgató ereje, a pénz előteremtésék s
 „ha pénze van, mindene van!”

Nőegyleteiktől is ily irányú mun-
 kásságot óhajtánánk mi. Mert nem elég
 alapot teremteni arra hogy 10 — 20 ár-
 vát fölneveljünk, mert hiszen ha szette
 kintünk az ily árvánkkal sokkal árva-
 bbbak is vannak, a kik dolgoznának, de nincs
 mivel!

Adjunk az ilyenek kezébe kenye-
 ret. A társadalom fogunk segíteni, s a
 nyűgeitől megszabadított társadalom
 könnyen és biztosan foghat haladni a
 jólét és boldogság kikötőjé felé.

Sokat beszélünk már a szegények-
 kért, sőt tánczoltunk és fogunk is tánc-
 zolni eleget, a pénz tegyük is már
 érte valamit — egyszer.

**— A vidéki kőzraktárak
 építése** ügyében figyelemreméltó moz-
 galom indult meg. Szegeden, Nagyváradon,
 Aradon, Brassóban, Kassán, Pozsonyban
 Miskolczon stb. kőzraktárakat akarnak épi-
 tetni és azok által a termelő és a termény-
 üzlet érdekeit előmozdítani. A mozgalom-
 ban tevékeny részt vesznek az illeték keres-
 kamarák, helyenkint egy egy vidéki pénz-
 intézet is, a főszerepet azonban mindenütt
 a fővárosi kőzraktárak jászta, mely a fel-
 állítandó kőzraktárokat főkéjeként óhajtja

élete párjánál, Boris asszonynál. Neki már
 aztán helye volt a szíve; de még annál
 inkább a nyelve. Ami a szívének fektűt, azt
 mindig kimondta kerekén. Mikor pedig ha-
 ragos kedvében hozzá fogott, hogy a benne
 felgyülemlett szóbeszéddől és jókívánás-
 góktól megszabadítsa lelkét, akkor meg-
 éppenséggel nem volt ajánlatos közelébe
 vetődni senki fának; mert az ugyan meg-
 lett szóval sulykolva emberebbül, mintha
 mosófával végezték volna rajta ugyanazon
 munkát.

Az ormódiak egész történiákat tudtak
 mesélni ama különbönl különböző suskusokról,
 melyek által némely rozslelkű emberek, kik
 javaiban, hol pedig háza becsületében aka-
 rák megmontant Boris asszonyt; de a mik-
 ből mindannyiszor diadalmasan, a költöz-
 köd teljes lealázásával került ki, — és a
 melyek szerének is neki olyan fértelmes
 hírnevet, hogy már messziről tért ki
 előle minden párpatvart kerülő jó lélek.

Ilyen erkölcsessel, mi természetesebb,
 minthogy otthon is mindig a Boris asszony
 volt az utolsó szó; — megnyugodván Csobán
 uram abban, hogy a tumboló fergeteg-
 gel, ugys mihaszna perbe szállani gyarló
 teremtménynek?

Hanem egyszer azután mindezek da-
 czára megtörtént az a halatlan eset, hogy
 Csobán uram nem hagyta helybe az utolsó
 szót.

S aki erre okot adott az leányuk
 Erzsike volt. Egy tizenöt esztendő kedves

létesíteni és kezelni. És mi debreczeniek és
 Debreczen környéke, nézzük összedugott
 kézzel a mások serény szorgalmas munká-
 ját, holot; nálunk az első lépések, már kétév
 előtt megvoltak téve.

Az ipar barátai.

Debreczen decz. 9.

Két levél és egy czimszalag fekszik
 előttem... Mind a három igen rövid s
 egyező tartalmu.

A czim szalagon Bevilacqua Rudolf ur
 volt helybeli posta tiszt, mint a „Nők
 munka köre” című lap szerkesztője,
 egy példányt küldve lapjából, — azt írta:
 hogy alkalmi cikkeket vár tőlem.

A levelek egyikét: Havas Gyula ur
 a leendő „Iparos ügyi közlöny”
 szerkesztője, a másikat pedig Magyar y
 Mihály ur, a szintén még csak leendő „Kor-
 olósvári sajtó” című ipartügyi lap
 szerkesztője intézte hozzám, mind kető
 föl híván, hogy lépjek munkatársaik sorába.

Megvallom, mind a három felszólítás
 által nagyon megtisztelve éreztem magamat,
 s ha nem volna igazán elég végeznem válam
 s ha nem várna rám egy lap szerkesztésének
 meglehetősen nehéz feladata, teljes buzgal-
 ommal igyekezném, — természetesen a
 mennyire csekély tehetségem engedné, —
 támogatni valamiképp mind a három köz-
 lönyt.

Eltekintve a csekélységemhez intézett
 felszólítás lényegétől, — melyhez hasonló-
 kat bizonyára többen kaptak városunkból e
 három szerkesztőtől, — engem nagyon
 meglepett az a törekvés, melyet az ipartügyi
 szaklapok alapításánál kell tapasztalnom a
 vidékén mostanában.

Bevilacqua R. ur női ipar köz-
 lönyt akart kiadni; négy számot szét
 is tudott küldeni, — a mint tudom — nagy
 ügyvel bajjal s most kijelenti, hogy a jövő
 évtől fogva csak úgy fog megjelenni a lap,
 ha az előfizetők száma lehetővé teszi: vagy
 ha találni fog egy vállalkozót, ki a jobb jövő

leányka; szemefénye mindkettőjüknek, olyan
 szép, mintha az oltárképre festett angyalok
 közül lopták volna. Akadt is irigye, több
 jó pajtása. De nem is csuda. Hisz ha mo-
 solygó kék szemek rajta felede valamely
 legényen, úgy megtudta velük verni,
 akár csak egy gyermeket, hogy nem volt
 utána se napala, se éjszakája. Hat még
 aki piczi száját, szép nyakát s pihegő
 keblét látta; — nem volt az a leány, kit egy
 csókjáért, egy ölelésért elnehagyott volna.
 Hosszu szöke haja, ha kibontá arany sátori
 képezet körülötli, — gyöngye, karcsu ter-
 metét pedig még a lilium is megirigyelhetne
 volna; — s a mellett okos, dolgos és jó-
 kedvű, hogy csak egy csatogott dalától a
 kis ház kora reggeltől késő estig.

Hát egyszer csak egy szép napon, hon-
 nan nem — Boris asszony azt vette a fe-
 jébe, hogy eléggé felesperedett már a leány.
 Hisz rendre bonyolult utánna a legények.
 A minapába is a kert alul kellett elseprű-
 nyelőnie Bodorék Pistáját, a mult nagy
 mosásukra meg a szomszéd Marci gyereket
 öntötte egy nyakon a luggal, a mint a kis-
 kapka körül ólálkodott, hogy még mai nap is
 nagyot hal jédetében. Itt az ideje, megbirja
 már a dolgot, menjen hát világot próbálni,
 mint az anyja, a városba, szolgálatra.

Na de már erre a bolond gondolatra
 azt mondta az öreg Csobán, hogy „nem
 jó mondod asszony!” S letűtjés ebből
 akora patália, hogy még a ház őrző kuvas-
 so mert kimozdulni az nap a göré alól hová

édes reményében — pénzt reszkirozni
 fogja.

Megvagyok győződve, hogy ilyet —
 nem talál. Lajpa teljes való színlüsséggel a
 4-ik számmal zátonyra került s az lesz a
 sorsa mint sok szak és nem szaklapé, t. i.
 a — semmivélétel.

Es ezt természetesen találom — ta-
 pasztalásomból is. Grünvald J. helybeli
 hírlapíró velem együtt tervezte a „Magyar
 Alföld” című heti szakközölyny fenntartását,
 de miután — az mint a debreczeni ipar-
 mű kiállítás hivatalos közölynye is, csak a
 technikai költségeket fedezte, — kénytele-
 nek voltak beszüntetni, illetőleg az „Ér-
 tesítő”-be olvasztani, mert ellenköz-
 esetben: dolgoztunk volna ingyen, sőt utó-
 lagosan meggyőződve: dolgoztunk volna
 azon szerencsésért, hogy ráfessünk egy —
 iparos szakközölynyre. — Ehez nem volt
 kedvünk. Ha iparosaink magok közölynyök
 a saját ügyökért, mért lettünk volna mi
 jobbak a saját kárunkra?

E tény ébreszté fel bennem a következő
 gondolatokat, melyeknek alapján Havas és
 Magyar szerkesztő urak működése elé némi
 aggodalommal tekintek.

Bevilacqua ur „nőis szaklapot”
 akart adni, mely társadalmi, szépirodalmi,
 divati és ipari közlemények tárháza lenne.
 — Ez azonban mint a példa bizonyítja, nem
 teljesíthető. Hölygyeink nem is pártfogolták
 — s higbye meg a jóakaratu szerkesztő; hogy
 terve kivihetetlen is.

Havas ur Deésről akar kiadni heti
 szakközölynyt. A mutatvány számban
 közöl munkatársak neve, biztosíték arra
 nézve, hogy a lap szellemi tekintetben
 aligha fog bagyni valami kívánni valót. De
 hát a pénz, a minden dolgok életé ereje
 honnan fog buzogni?

A Magyar Alföld példája azt
 hiteti el velem, hogy e közölyny megindí-
 tása, és fenntartása, igénybe fogja venni a
 buzgó szerkesztő anyagi áldozatkészségét
 is és ezt annyal is inkább hinnem kell,
 mert ime a Deéstől alig néhány kilométer-

a nagy lárma fölötti jédetében bujt. De
 hiába, hasznalan! az öreg megkötötte ma-
 gát, s a mellett maradt, hogy az ő gyö-
 nyét, a annyos bogárkáját nem adja ki a
 háztól.

Es ettől fogva azután minden isten-
 adta nap felmerült e kérdés cifrárból,
 cifrárból változatokban, kísérvé hol gyen-
 gébb, hol meg hevesebb összekocczanás-
 sóltól.

Az egyik nap: hogy szegény, gyalá-
 zat ilyen nagy leányok itthon fogyasztani
 a kenyeret. Más már ilyen korában megé
 a maga keze után munkája után, s megke-
 ressi a magára valót. Ott van Selyem Eszti,
 mikor a mult ünnepen háza került, micsoda
 finom őr ruha volt rajta, drága nagykendő
 a nyakában, magas sarku cipő a lábán.
 Biz azt nem ingyen adták neki, hanem a
 szolgálatával szerezte. Bezeg Erzsike nem
 kerestét még egy pántlikára valót se. De-
 hát hogy is kereshetne, ha itthon ül az
 anyja szoknyáján?

Másik nap megint: hogy nem kérge
 marku parasztnak neveltem én a leányomat.
 Az ilyen módos hajadonon akárkinek meg-
 akadtak a szeme. Menjen a városba, ott sok
 jóarvaló, becsületes mesterlegény van. Hej,
 ha annak idejében magam is halgaltam
 volna arra a kis szabó legényre, bizony
 most nem törné markomat a kapa nyele,
 hanem még a piacra is cseléd hordaná
 utánam a kosarat. Mért ne járhatna ugy
 Erzsike is? Hát nem szebb dolog nemzete

TÁRCSA.

A kötél.

Rajz.

Írta: Hivesy Jenő.

Hasznos jószág a kötél; — különösen
 a paraszt életben, a hol aligha van olyan
 munka, amit kellő képen el lehetne végezni
 nélküle. Szükség van arra mindenütt. Még
 csak a békeséges családú egyenértés meg-
 őrzésénél is, mert ha a tüzről pattant me-
 nyecske olykor-olykor kérésége vonja a
 gazdai felsőseget, semmi mással se lehet
 értehetőbb kimagyarázni, hogy voltaképen
 ki is az ur a házánál: az-é, akinek a fején a
 kötél, vagy a kién a kalap van? — Hej,
 ha az öreg Csobán Mihály is — az isten
 nyugtassa szegényt haló földében — így
 tudta volna ezt; bizony, bizony nem lett
 volna kénytelen az egész világ csufjára
 olyan gyászos hasznát venni, hogy általa e
 siralom völgyéből a másvilágra szállitassa
 magát.

Pedig ő róla már senkise tette volna
 fel ezt a jámbor kerésztenyhez nem illő
 kitélkütséget. Hisz olyan szelíd ember volt
 teljes életében, hogy még a légynek se tu-
 dott ártani szánszándékosan.

Hanem amit a kemény természetetől-
 gában töle megtagadott az ur, annál tisztá-
 ságesebb mértékben pótolta ki azt az ő

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

nyi távolban eső Kolozsvárt, egy másik hasonló czélú lap indul meg új évben, mely biztosítást a maga részére a kolozsvári iparos-társulatok és egyesületek pártfogását, s mely központban jelenyen meg, már is több előnyvel bír a deési lap fölött.

Mi lesz most már ebből? Könnyű kitalálni. Szenvedni fog az ügy, mert két szaklap, melynek mindenike, első sorban az erdélyi ipar érdekeit fogja természetesen képviselni, két részre osztja a működő csekély számu szakírókat és megosztja a különben is kevés számu olvasó közönséget. Iparosaink most igen pártolják a tiszta szaklapot, mert ha már lapot jártnak, abból mindenről értesülni óhajtanak. Egy kis politikát a kül és belföldről, világ, fővárosi, vidéki helybeli hírek, pletykák, tárczacikkek, érzelmes szerelmi történetek, és megható költemények stb. stb. kívántatnak a szerkesztőtől. No aztán ezekhez járulhat egy kis szakbeli dolgozat is, de nem sok, mert akkor a lap unalmas lesz! Nekünk előbb egy jó olvasó közönséget kell teremteni az iparos osztályból.

Igy vagyunk. De vegyük tovább azt is, hogy Szeged nem akar elmaradni egy szikrát sem. Ott meg Bakai Nándor ur akar ipar szaklaponyi kiadni. És ez a Király hágon innen eső részek, s kivált a Tisza vidékeinek iparát karolná föl. Már most hova dolgozzunk s melyikre fizesstünk elő? Mert hogy mindet járassuk, mindet támogassuk biz az sok lenn e a jóból, sőt részben lehetetlen is.

Ugy hiszem még nem volna késő, ha a szerkesztők, lemondva a kétes vállalatok megkezdésétől, igyekeznének egy vidéki közönségre létrehozásában, mely körül a szakírók csoportosításának s a közönséget könyebb lenne előzetlenül megnyerni buzgó utánjárás mellett. Megvagyok győződve hogy az iparosok érdekeinek ez volna leginkább megfelelő.

Nincsen szándékomban egyik t. szerkesztő urat sem lebeszélni, — mindenesetre nemes — tervéről. Résezméről nagyon óhajtanak számokra a boldogulást, de tapasztalásból beszéllek, hogy a siker még az egytől csatlakozás esetén is nagyon kétséges, legalább egyelőre s csak lankadatlanul kitartó, együttes buzgó törekvés teheti föl működésükre a koronát.

Tudom hogy a szerkesztő urakat a lehető legjobb jó akar vezetni, mint az ipar meleg keblű barátait s midőn a magam szerény nézetét elmondtam ez ügyben, szívvel kívánok erkölcsi és anyagi sikert nemes munkájokra.

Szombati János.

A gyermekjáték ipar meghonosításával újában sokat foglalkozik Bártfa városa, mely 10 szászországi gyermekjátékkészítő család betelepítését tervezi, s ezek számára igen nagy koncessziókat hajlandó engedményezni. Jágócsi-Péterffy József, miniszteri biztos, nemrég volt Sáros megyében, hol Bártfa város közönségével ez engedményeket pontonként stipulálta. A miniszteri biztos ur most azon fáradozik, hogy oly kereskedőkkel lépjen szerződésre, kik az ott készített cikkek azonnali előnyös átvételére vállalatot vett. Mihelyt e ponra nézve megállapodásra jutott, kimegy Szászországra és a tiz család betelepítése iránt megteszi a kellő intézkedéseket. A betelepítettek egyik főkötelessége abban áll, hogy a sáros megyei gyermekeket tanoncokul magukhoz fogadni s ez iparágra tanítani tartoznak. A város biztosítja számukra a polgárfogót, ad nekik lakást, közös műhelyt, földet, üzemelő fát és anyagot, de a szerződési viszonyt a betelepítettekkel szemben egyelőre csak tiz évre állapítja meg.

Fővárosi hírek.

A női ipar kiállítás díjkiosztása a városház dísztermében csütörtökön ment végbe. Beszédet tartottak: Ráth főpolgármester, gr. Zichy Jenő, br. Kemény miniszter s Gelléri M. — **Polonyi Géza** képviselő egy „antiszemiták végrehajtó bizottsága” aláírása levelet kapott, melyben értesítetik, hogy halála ura ítéve, a miért a képviselő házában védelmezte a zsidókat, Ostoba tréfa. — **Kaut Emánuel** bölcsész emlékére csütörtökön jünnepelt volt az egyetemen. Most van 100 éve, hogy a nagy bölcsész első műve megjelent.

Vidéki hírek.

— **Pápa**n szerdán nyitották meg az új állandó színházat nagy ünnepélyességek mellett. — **Nagy Lajos** király emlékére Szombathely emléktáblát tesznek azon helyre, hol 1382. szept. 12-ikén elhunyt. — **Telekesen** kirabolták a templomot; a mi csak értékes volt, azt mind elvitték. — **Szemere Miklós** költő sir-emlékére 150 ftt gyűlt meg be. — Elég kevés.

Erdőtörvényeinkről.

Z. J. erdészről.

Magyarország földterületének, a jelenlegi állapot szerint 25% -ka erdős terület, vagyis kihasználás alkalmával, e terület termése adja a műszer, épületi, s tűzi fát, s a hasznosan értékesíthető mellék termékeket.

Hajdan ezen még tetemesebb kiterjedésű erdők teret öserdőköl állottak, a természet magános szent csendjét csak a népesség szaporodásával, a különféle szükségletek előállításával kezdte meg a fejte háborgatni, s óriási lévén a készlet, a rendszeres kihasználásra gond nem fordított, nem vala ósmeretes a szakmáknak erdészeti tere; az erdészet úgy a hogy a felügyelőből, s a vadászattól állott.

Azonban a tulbőség lassanként apadni kezdett, megkezdődött az erdők rohamos irtása, a szántó földek a legelő rétek nyer-

hetése kedvéért; — és ha még a mező gazdaságra alkalmas erdők teret hódítanak volna meg az ekének, hagyják, — de az erdők holdjainak ezrei oly fekvéseken pusztítottak el, hol kiellenő vált a vidék, természetlenné azon kevés föld is, hol az erdők enyhében, az erdők által fenntartott elemek szabályozása által a boldog, elégedett családi élet virágzott.

Ezen mindinkább szembetűnő bajok az idők folyamában orvoslást igényeltek, s már a legrégibb korban, s inno fokozatosan nyomtárljúk az erdők ügyében hozott törvényeknek s szabályoknak.

A mennyiben az erdők fenntartását czélzó intézkedések világot vetnek a helyes kihasználásra, lássuk rövid kivonaton a mult intézkedéseit, s ezek beszűntetésével új erdőtörvényünk helyi erdészettünket érdeklő pontozatait.

„Az erdészeti lapok” 1879. évi III. füzetében „Jakab Elek” jeles tollával irt „Magyarország törvényhozási, közokmányozati erdők ügyi intézkedései” leírásában a következőket olvassuk:

„A törvényhozási tere első erdők ügyi intézkedés a Kálmán király, — 1100-ban végzményei I. könyve 18 fejezetében az egyháznak adott erdőköröl intézkedik.

„Négy száz évi idő köztútan II. Ulászló 1504-ki V. végzménye 18 cikkében a vadászati szabályozás, s több törv. cikiben a végvárok megerősítését szükségül erdő vágatásokról rendelkezik.

„A Hármaskönyv a III. r. 33 cikkében a fákak megható vagy levágó paraszatok ellen büntetést határoz, s az 1715. 94 t. cz. értelmében az eljárásal a megyei alispánokat bizza meg. A 36 t. cz. a városokat illetőleg az erdők pusztítás a megakadályozása jogát a felségnek adja meg.”

„Az 1729. 22 és 42 t. cz. a vadászati s az erdei legeltetést szabályozza. Az 1790. 91 : 57 t. cz. az erdő pusztítás megakadályozása végett intézkedik. — 1791-ben egy kirendelt bizottság javaslatának LIII. tetele szerint a 67 t. cz. Selmezen bányászati s erdészeti akadémia felállítását javasolta, mely javaslat azonban csak később lép életbe.

„Az 1807, 20 és 21 t. cikiben két nagyfontosságú intézkedést tett a törvényhozás. — Az elsőben az országban mérőföldre terjed, semmi hasznát nem adó futó homok teréket felmérteni, s beerdősíteni, hogy így a futó homok terjedése meggátoltság, a 3 §-ban ily beültetett helyeken a legeltetést a fák felnövése előtt meg nem engedí. — A második 21 t. cz. 29 §. értelmében az erdő pusztítás ellen intézkedik.”

„Az 1829/30. országgyűlésen kinevezett rendszeres bizottság VII. sz. törvényjavaslata, ugy az 1829/30. kereskedelmi s gazdasági rendszeres bizottság az erdők fenntartása, s a futó homok meggátolását czélzó törvényjavaslatot állapították meg, ezek azonban törvénynyé nem váltak.”

„Az 1836 VI. t. cz. 4 §. a földesurak s a jobbágyok közötti erdős és makkoltatási viszonyt megállapította. Az 1840. IX t. cz. 9 §. szabályozza az erdei kártételeket.”

„Az 1848 évi X. t. cz. egy részletes erdő törvény megalkotását czélzó.”

„Az 1872 évi VI. t. cz. pedig a vadászatról kimondja hogy az a földbirtok el-

nálja meg útni, annál kevésbé egy lelkes teremtenyi. Könnyű Kjs Balázs urammal ilyen tanácsokat osztogatni. Ő hirtelen haragu ember, s ha haragszik nem nézi, mit cselekszik. Azután meg azzal a gyenge, vézna asszonnyal nem is valami nagy virtus meg cselekedni; hisz ha csak rája rivalt, már azt se tudja mitévő legyen, nem hogy szava volna. Beggz Boris asszonnyal szemközt ugyancsak gondolja meg az ember, hogy két vége van a botnak s mig az egyiket emelgeti, könnyen marokra kaphatják a másikat és akkor azután az forgatja, a ki jobban bírja. Bizony, bizony még pörül is járhatna.

És így lassacskán végre is annyira megjuhászodott az öreg, hogy a mint a kötélet a hona alatt belpett a kis kapun, s Boris asszony nagy mérgesen rája rivalt, hogy mit kóborol ilyenkor mikor almozni kellene a „kajla” alá, bizony első dolga volt a háta mögé kapni a kötelet, nehogy leolvassa róla valami módon az asszony, hogy micsoda vakmerő szándékkal hozta ő azt Kis Balázs uramtól idáig.

Hanem e kudarczczal együtt aztán, megtört az öreg ellen állása is és amint Boris asszony a vacsoránál ismét előhozakodott a dologgal, nagy álmalkodására, könyvelőbátd szemekkel, de minden ellentmondás nélkül reá mondta a, jól vant és rögtön határozatba ment, hogy Pünkösdkor bevezik a leányt.

Boris asszony nem is húzta halasz-

választhatlan járulékat képezi.” Eddig a régieb erdőtörvények.

A közokmányozati tere az erdőügyben történt intézkedések s rendletek nyomatt 1700 évtől fogva találjuk.

„Dicsőben uralkodó Mária Theresia királyné” idejében kezdődnek az erdők kezelését körüljáró pátensek; rendletek. — 1754-ben Ferenc társuralkodó az erdők pusztulása meggátolása végett a Helytartó tanácsot megbizta véleményadással: — „miképpen lehetne Magyarországon is az erdők fenntartása végett legalább ideiglenesen valami erdő rendszabályokat hozni?”

A királyné is megújította ezen rendeletet 1763-ban, utolj 1764-ben megsűrgette abbeli tudakolódását is, hogy a nagy mérvben gyártott hamuszir főzés által hol, és mily mérvben pusztulnak az erdők, hogy lehetne ez üzleti ágat kissébb mérvre szorítani, s mely erdők közelében?

(Folyt. köv.)

— **A kereskedőkre** és a kereskedés egédekre igen fontos intézményt létesített és a gyakorlati szükségnek nagy szolgálatot tett a „Magyar Kereskedő Lapja”, midőn kiadóhivatalában a helyeszközlő-osztályt szervezte. A cégfőnökök a közvetítés azon erkölcsi megnyugtatóval vehetik igénybe, hogy teljesen megbízható szakképzett személyzetre, minél gyorsabban és a lehető legkényelmesebb uton tethetnek szert, — miért is saját érdekében felkértek, hogy üzleteikben előforduló tisedések alkalmával, azok betöltése czéljából, nemkülönben a kereskedői szemetelés alkalmatossá tekintetéből — a „Magyar Kereskedő Lapja” helyeszközlőrovátat úgy helyben mint a vidékről, minél számosabban keressék meg.

Irodalom és művészet.

— **Az Iparos Ügyi Közönlöny** mutatónyászmái szétküldetvén, ki az iránt érdeklődik és nem kapott, sziveskedjék legzélszerűben levezető lapon erre vonatkozó óhajával alulirothoz fordulni. Deák (Erdély) 1881. november 25 Havas Gyula, az „Iparos Ügyi Közönlöny” szerkesztője és kiadó tulajdonosa.

— **A „Magyar Pénzügy”** és a „Magyar Kereskedő Lapja” című közgazdasági lapok legutóbb megjelent számai ismét örvendetes tanúságot tesznek e szaklapok helyes irányáról, miért is ismételve felhívjuk a művelt kereskedővilág, a kereskedő ifjak és különösen a pénzintézetek figyelmét e vállalatra.

— A „Magyar Pénzügy” rendes ianymellékletén gyorsan és hitelenes közli a hazai és külföldi sorsjeg és érték papirhuzásokat — s ezáltal nélkülözhetlen lett minden értékpapirtulajdonosnak.

— A „Magyar Kereskedő Lapja” pedig helyeszközlőrovata által valóban pótolhatanná tette magát a kereskedő személynevelés és legutóbb üzleti cseznél is. — A két lap együttes előfizetési ára: fél évre négy ftt, negyed évre két ftt. — Ajánljuk nemcsak a pénzintézetek és a kereskedő, hanem a közgazdasági érdekekkel foglalkozó művelt közönségnek is.

totta azután a dolgot. Felkészítette a leányt, bevitte és el is állította meg az ünnepek előtt.

Az ormódiai egy álló hónapig emlegették a dolgot, a lányok ugyan örvendtek ritokban, hogy megszabadultak az irigylet vetélytársától, hanem az örege, mind korbolta, érte Csobán uratam és abban egyeztek meg, hogy nem volt arra szükség. Maga az öreg Csobán is úgy érezte, mintha folyvást azt sugná belől valami hogy: kár volt arra rá állni, nem jó lesz abból; de hát az asszony akarta. Ő lássa a többit. Azután pedig feledebe ment az egész.

Hanem a szomszéd Marci gyerek meg egyszerre olyan megrökönyödött korbeli lett, hogy szegény édes anyja alig tudta kirimákolni a csapszékéből. Ott lakott volna az már éjjel, nappal s húzatta volna egész éjszakákon azt, hogy azt mondja:

„Ne menj el, maradj itt, Majd meg látod jobb lesz itt.”

S hiába próbáltak vele akármit, nem fogott azon meg a tiszteletes ur szava se.

Kis Balázs uram kötelet vég, melynek történetét természetesen sohasem emlegette Csobán uram, hogy hasztalanul ne heverjen: Boris asszony befogta vízihordó kötelnek.

(Vége köv.)

asszonynak lenni és kézenlemben élni, mint kapálni, meg markot szedni?

Szóval akárhonnán szedte a textust, mindenikből csak oda lyukadt ki, hogy a leányunk pusztulni kell a háztól. S e mellett kijutott magának Erzsikének is. Napról napra tudomására hozattól, hogy ithon nincs rája szükség, akár mi tette, az mind rosszul volt tve; akár mi baj adta elő magát, annak mind ő volt oka. — Ugy hogy utójára azt se tudta szegény már hogyan álljon meg anyja előtt, hogy zsidást ne kapjon. És megtörtént az is, hogy a mikor csordultig lett szive a keserűséggel, megbujt valami félreese helyen s ott sirt zokogott titokban; töprenkedve azon, mit vétethet az édes szülőjének, hogy az folyvást csak üldözi?

Erre azután megingott a lélek az öreg Csobánban s a mint egyszer rajta kapta az ő aranyos bogárkáját a siráson, megcsóválta fejét és azt mondta: már erről mégis csak tenni kell. Azzal vette kalapját s megindult kőszárhoz, Kis Balázs uramhoz, tanácsot kérendő, ki nagyon karakán ember volt, mindent csak úgy kurtán szeretett elintézni és ha egyszer valamit kimondott, attól elnem térített volna egy regement asszony; miért is nagy volt az ő tekintélye Csobán uram előtt.

A koma ép valami rakodással volt elfoglalva, készült kifelle a tanyára, a hogy az öreg Csobán ráköszöntötte az adj istent.

— **A képes Családi lapok.** A 10-ik szám tartalma: Egy becsült gazember. (Vége.) Rajz, irta Báró Horváth Miklós. — Gondolatok. (Költevények): Irta Fehér L. — „Eidalom”, költemény, Zalai R. Somától; — „Bujdosik a felhő”, költemény, Hollóti, (ez ifjú költő családnéve Petrikás Mór). — „Visit a szél”, költemény, Gálffy Istvánról; — „A szerelem”, költemény, Csicsákytól; — „Nellikének”, költemény, Halász Ferenczről; — „Ózai hangok”, költemény, Szappanos Sándortól. — Ronald és Misette (Delpit Albert elbeszélése.) Francia eredetű fordította Szűcs Endre. — A Kárpátok között. v. Wald E. regénye. (Folytatás.) — A jutalom jáék, (Furcsaság) irta Holló. — A ház élet prózája, (rajz) irta Adorján Kálmán. — Kámpagyázat. — Mindenféle.

— **A magyar nemzeti irodalom** kiváló termékeinek jegyzéke jelent meg Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében és kívánatra ingyen küldetik meg az irodalom kedvelőinek.

Színház.

December hó 3-án Dancz Nina javára: „Korona és Vérpád” című dráma került színpadra. Ez volt a színidény legsikertelenebb előadása. A fő érdem a bonnyulati illetik, ki ez estén szerepének legjelentelenebb szavát is művészi erővel emelte érvényre. Játéka oly zajos elismerésre ragadta a közönséget gyakran, minőre nem igen emlékszem jó idő óta. Mellette Dancz Nina, Howart Katalin halálán szerepében mutatta meg, mit tesz igazán a lélekből játszani. A sikerben méltán osztozott az előbbiekkel: Eöry is (VIII. Henrik) kis szereppel művészi alkottással jelentékeny alakot teremtett. — Ő is sok tapost kapott. A közönség elragadtatással tapsolta őket.

Decz. 4-ikén (vasárnap), „Czigány mint földesúr” című népszínműben Német mulattatta a közönséget, mely Egri, Sz. N. Dömjén Marit is Tóth Antal sokszor tapsolta meg érdemök szerint.

Decz. 5-ikén (hétfő), „Egy könyvnyelmu leány” című csekély értékű bécsi életkép lett előadva. Eltekintve attól hogy a debreczeni színpadon az ilyen német főrészünknek melyben még néméül is kell jórindulni nincs helye, a közönség sokszor és szívesen tapsolta Krecsányi né kedves játékát. — Latabár sok derűteltség idezett elő humor teljes játékával.

Decz. 6-ikán (kedd) Bérczy Ödön javára „Orpheus az alvilágban” című operette adatott, melyben Német kitünő játéka okozott élénk derűteltséget. Bérczyt zajos tapsok fogadták melyek dalai előadása után gyakran felujultak. Halmai né Euridekben csinosan, kedvesen énekelte, de a játéka is arról — hallgatók. Dancz Nina kedves, pajzán kis Cupidó volt. Kiss né szép Venus, Sz. N. Dömjén Mari pedig korrektt „közvélemény” volt. A két előbbtitől szívesen elengedte volna az — énekrészeket mindenki.

Decz. 7-ikén (szerda), „Ifjabb Bromont és idős Rissler” című színmű volt előadva. — Nem akarok sérteni senkit sem, hanem őszintén kimondom először is azt, hogy ez az előadás rossz volt s hogy másodsor azt hogy ez, a mult éveknek még csak arnyéka sem volt — Két szereplő volt a kit meglehet dicserni. Abonyi Gyulát föltekinteni, s Kiss né aszonyt némi elnézés mellett, ki ma este is tanu bizonysgot tett arról hogy s zép tehetség. — Dancz Nina asszony Szidoniája halvány, határozatlan alak volt s csak természetes szépsége imponált. Német itt ott eltalálta azt a mit adnia kellett volna. — Somló Sándor Halmai és Laczkó Aranka, meg sem közelítették a mult és ez előtti színidényben ezen szerepek adókat. Játsoztak! De hogy!.. A közönség hidegsége magyarázza meg a többi.

Decz. 8-ikán (csütörtök) a Czigány című népszínműt láttuk. A czim szerepben Tóth Antal kitünő alakított mutatott be. Rózsit H. Dancz Nina csekély sikerrel játszotta. Sz. N. Dömjén Mari gyönyörű dalai ma is nagyon tetszetek. Egri és Somló jól játszóztak.

Decz. 9-ikén (péntek) A tiszturak a zárdában című operette adatott. — Latabár, Bérczy, Halmai, Sz. Németné Dömjén Mari, Német most is jók voltak. Közönség mindég szép számmal.

Ujdonságok.

Debreczen, decz. 10.

— **A m. kir. államhivatalnokok** I. évi december 4-én tartott értekezlete elhatározta: miszerint javadalmozásának a lajhán tuli államhivatalnokokra

néve 1873 IV/15-én alkotott 47. törv. minájaira egységes és a díjosztályzatba osztás rendezésének megfelelőleg szervezését. Szolgálati és nyugdíjozási viszonyainak törvényhozás útján rendezését, és a XI. díjosztályba tartozó számadó hivatalnokok cautio kötelezettségének eltörölését — sürgette és kérelmezte. E czélból megbízott szűkebb körű bizottsága által az előterjesztvény tervezetét kidolgozta, melyet előadásra véget a folyó hó 11-ére (vasárnap) délután 3 óráig a városház nagytermében) összehívott nagygyűlésnek előterjeszt. Valóban ideje volna már eme majdnem minden évben szorgalmazott s a tisztviselőkre nézve ország szerzte égető kérdések üdvös és végleges megoldását tovább nem halogatni mert a közszolgálatra nézve kimeríthetlen hasznával szemben a kiadási többlet, mely a közhivatalnokoknak a mai viszonyokhoz mért és az államhoz illő javadalmazása által igénybe vétetnék, semmi arányban sem áll, más részt behozonyult tény, hogy a tisztviselők helyzete anyagilag és társadalmilag is éppen az aránytalan fizetések miatt szűbb. (Beküldött.)

— **Tombola.** A helybeli kereskedőt, mely nemcsak buzgalommal tartja fűt a kereskedelmi felsőbb iskolát, mely városunk tanintézetének egyik büszkesége, ezen intézet javára, rendelkezési alapot óhajt teremteni s e czélból elsőben is egy tombolával egybe kaposolt tánc estélyt rendez a keresk. tanintézet tanáraival együtt, melynek tiszta jövedelme a jelzett alapra lesz fordítva. Városunk közönségének, de különösen derék kereskedőinknek, főlöseges e szép cél pártfogását tovább is ajánlani, mert megvagyunk gyözdöve, hogy tekintve a nevezett tanintézet nagy fontosságát, sietni fognak annak javára, áldozataikkal hozzá járulni e rendezendő estély sikeréhez. — Az estély e hó 21-dikén, a Koronában lesz; a hol reméljük, hogy városunk mivel közönsége, találkozást fog adni egymásnak ez alkalomból.

— **Előadás.** Tóth Irma k. a., a helybeli ref. iskolák egyik jeles képzettségű fiatal tanítóneje, szerdán délután a debreczeni tanító-egyesület gyakorlati gyűlésén, a törtéke gyakorlati előadásáról fog értekezni. — Első eset lesz ez, hogy ily nyilvános előadásra nő is vállalkozzon, s e pézzer felhívjuk erre a tanügy iránt érdeklődők figyelmét.

— **Hajdumegye** e hó 19-dikén közgyűlést fog tartani. Ez alkalomból több fontos ügy fog tárgyalásra kerülni; így a Lend és Göczi-ügy is; tovább az is, hogy Szoboszlón állítsanak-e új, egy második gyógy szertárt. — Ugy hisszük, hogy elég ebből egy is.

— **A ki szereti a jó népdalokat,** ki gyönyörködik azoknak igaz érzéssel való előadásában, annak figyelmét felhívjuk a legközelebb, kedden, december hó 13-kán leendő jutalomjátéka, mely az Sz. Németné, Dömjén Mari asszonyé, aki páratlan érzéssel előadott szép dalaival gyorsan hódította meg közönségünket. Ez alkalomból a „Strike” című hatalmas népszínmű lesz előadva, melyben a jutalmazandó kívül igen sokaknak lesz jó és szép szerepe. — Az bizonyos, hogy sem más rendkívüli produkció nem lesz, hanem csak jó magyar népdal, melyet Németné mindég szívóbb szokott énekelni, mivel eltalálja az utat mindenki szívéhez. — Ezért érdemes elmenni a színházba.

— **A debreczeni ipar-mű kiállítás** emlék okmányainak metszősége Kutasi Imre üzletében serényen dolgozik a kitünő híró Kleinfelder Károly. Mivel alkalmuk a gyönyörű metszvény részeit megtekinteni s merjük állítani, hogy ez felül fogja mulni a minden eddigi kiállításoktól kiadott emlék lapokat. — A munka pártát alatt kész lesz.

— **A coganagyártó géppel** a kísérletek h. hó 7-én meglettek kezdve, és az eredményre nézve felemlítendő hogy 6 hectoliter borból 44 liter 60. 2% cognac nyeretett; mely oly eredmény ha nem is teljesen megfelelő, de — tekintettel a használt gép hiányosságára, — kielégítő mely körülményt azon megjegyzéssel hozzuk közöndomásra hogy e géppel, a szállítás alkalmával történt némi sérülések kijavítása után, a kísérletek folytatni fogják, miről a közönség annak idejében értesíttetni fog.

— **Képvonat** fog e hó 23-dikán pénteken este 10 óra és 20 perczkor indolni városunkból Bécsbe. — A II. osztályra egy jegy (oda és vissza 2 heti időzessel) 24 frt 60 kr; a III. osztályra 16 frt 80 kr. — Ez olcsó utazási alkalmat ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Színházi hírek.** Bérczy Ödön jutalomjátéka 100 frtot eredményezett a részére. Ezen felül kapott két igen szép koszorút és sok tapost. — „Olivette lakadalmá” című operettre nagyon foly-

nak az előkészületek, ugy a „Czifra nyomorúság” című színműre is, melyet már a legtovább előrendű vidéki színpadon előadtak. — Krecsányi Saroltának ma este lesz a jutalomjátéka. A „Üdvöske” adatik elő. — A szini kongresszus tagjai holnap délelben utaznak el Budapestre. — Dancz Nina jutalomjátékából 140 frtot kapott; azon felül hat csokort, egy koszorút és egy szép virágkosarat kapott tele gyönyörű virágokkal.

— **Az iparos ifjuság** bálja a jövő év február hó 4-kén lesz megtartva a „Korona” termeiben, melyre a meghívók már legközelebb szét lesznek küldve.

— **A Debreczeni Ellenőr** mint biztos forrásból halljuk januárius elsőjével megszűnik a helybeli szabadelvű párt hivatalos lapja lenni. — E hirrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a fenti szerkesztőség tagjai a „D. E.”-től megválnak s Vértess Arndt jeles írónk szerkesztése mellett „A Debreczeni Hírlap” című új politikai lapot indítanak. E hirhez pótlólag azt tesszük hozzá, hogy Kutasi ur „A Debreczeni Ellenőrt” új szerkesztővé bízta s az hibetelög megmarad a párt hivatalos közlönyének.

— **Nagy izgalmat** keltett városunkban a bécsi körszínház leégése, hol állítólag 390 ember élett esett áldozatul. E körülményből kifolyólag sokan az is aggdódtak, hogy hát ha nálunk is fordulhat elő ilyesmi. Megnyugtatósul kijelenthetjük, hogy ily szerencsétlenség kikerülésére nézve minden lehető intézkedés megváltva nálunk már régóta. — A bécsi eset ne csökkentse a mi közönségünk színházba járását.

— **Uj doctor.** Pisky Imre barátunk főiskolánk egykori jeles növendéke tegnap a kolozsvári tudomány egyetemén az összes jogtudományok tudorává promoveáltatott. — Ezen öröndetes hirrel kapcsolatban megemlítjük hogy jogakadémánk növendékei közül az új ügyvédi rendtartás behozatala óta eddig csak mintegy négyen nyerték el a tudori fokozatot.

— **Hatalóság.** Kovács Károly nagykállói kir. járásbírósiq végrehajto mint résztvevő halljuk széhhűdés következtében. — élte 44 éves korában elhunyt — Özvegyet és 3 kiskoru gyermeket hagyott maga után. — Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családunk.

— **Kölcsön könyvtár.** Ismételve figyelmébe ajánljuk a nagyerdemű közönségnek lapunk kiadótulajdonosának több mint 6000 darabból álló kölcsönkönyvtárát, melyben egy a hazai mint külföldi irodalom legkitünőbb productumai felfalathatók. — A kölcsönkönyvtár újbóli rendezése már a legközelebbi napokban befejeztetik.

— **Színházi műsor:** Szombat „Az üdvöske”, operette 3 felv. Krecsányi Sarolta jutalomjátéka. Vasárnap „A tonlonca”, eredeti népsz. 3 felv. Hétfő „Egy katona története”, dráma 5 felv. Kedd „A strike”, eredeti népsz. 3 felv. Sz. N. Dömjén Mari jutalomjátéka. Szerda „A házasitók”, eredeti vig. 3 felv. Csütört. „A hiszerczeg”, orette 3 felv. Péntek „Váljunk el”, vig. 3 felv. bérelészetben. Szombat „A kapitány kisasszony”, operette 3 felv. Vasárnap „Az igmánny kispap”, eredeti népszínmű 3 felv. e színpadon először.

— **Ki mit csinál?** Lapunk szerkesztője valakított egy levelet kapott, melyben az alábbi versceske közlése óhajtatott. Az van benne hogy színtársulatunk férfiai mit csinálnak? Bár névtelenül jött is e közölemény, mint ártatlan tréfát ezennel közöljük azt. A nőkről is lett beklüldve valami, de megnyugtatósul mondjuk, nem fogjuk közölni.

„Az igazgató ur ujdondással sétál, kiről azt állítják: hogy szinte dirigál. Vén Boránd a padon és földön dekorál, Mig jó Csatár Gyözö, mindent össze pengál. Somló poetizál, Szentes naivizál, Hísi mind a kettő, hogy ez nekik jól áll. Latabár fumigál, Németh perodizál S mig Egri produkál, Foltényi csak jót áll, Fenyéri pediglen folytonosan — ugrál, Halmai a neje után meg s szaladál. Tóth Some bécsi meg csak is balléttizál A mit Tóth az Antal, persze dehonasztál. Kömle kiuntál, Péntek meg szundikál Tordai intrikál, Uj meg „kaktusz” csinál. Ifju Aranyh gyi kegyetlen kómixál Rácz husztáshoz képest csak pénz számlál. Stéger Gyusztáv firkál, Hunyadi pityizál Takács József pedig így magában — pipál. Okosabb Abonyi, a ki folyton gusztál Meg Eöry is a ki, a nők kegyében áll. Nem azt mit Abonyi, de Bérczy is vizsgál Besenyői pedig csak idealizál. Jó Dejna karmester, illik, szokantizál Modarud sugónak, túrelme fogytán áll. Ezek után pedig Somolik elő áll Nagyot út a dobra s irodában őrt áll!

— **A debreczeni „Alföldi takarékpénztár”** igazgatósága az üzleténél elzalogosított értéktárgyakat folyó hó 15-én délután 3 óráig az intézet helyiségében, — ha addig el nem intéztetnek, — nyilvános árverésen el fogja adatni.

— **Felhívjuk a közbünség** figyelmét Hirschl Julia mai számunkban megjelent hirdetésére. A női világ előtt előnyösen ismert Hirschl Julia asszony oly dusan szerelte fel üzletét hogy a legnagyobb igényeknek is minden tekintetbe megfele-

— **Hajtó vadászat** volt a mult vasárnap a Bánkon de csak részben sikerült az. — **A Csokonai ünnepély** igen sikerfűlen folyt le hó 4-ikén a kollégiumban. Nagy közönség vett részt benne. Föltűnt, hogy ezalkalomból hiányzott még a költő (igaz nagyon ócska) arcképe, a mely helyett lehetne is már egyszer egy újat festetni. — **Az iparos ifjuság** egyesülete által rendezett hangverseny igen szépen sikerült. A közre működők zajos tapsokat arattak. — **Szegeði Sándor** gym. tanár 300 fruyi alapítványt tett jótékony — egyházi — czélokra. **Walter János**, Walter Mihály tanár édes atya elhunyt e hó 5-én. **A Bika** vendéglő régi épülete pár nap mulva egészen eltűnt. A kedvező időben serényen folynak a munkálatok. — **A tisztviselő egyesület** Sylveszter estén táncvizigalmat fog rendezni. — **A nőtlen** urak és katona tisztke második estélye e hó 16-ikán lesz megtartva. — **Horogh Pál** helybeli polgárnak egy hét alatt két kis fiát ragadta el a halál Temetőkön nagy részvét mellett ment véghe.

— **Erdel Adolf** derék vállalkozó, városunk lakosa mint értesülünk az aradi katonai élelmezés int. el nyerte. — **Magyari testvérek** új szervezet zenekara holnap a „Bika” ujonon cpült kávéházában a kávé mellett zene előadást tart.

— **Az új év — a nálunk divó szokás szerint a családok változásával is egybe van kötve, mely nagyon sok kellemetlenséget szokott okozni gazdasági szonyainknak. Ennek kiküszöbölése czéljából, ajánljuk a közönség figyelmébe a Zicherman H. első közzétitő és tudakozó intézetét, a hol mind két nembelli családok közül, nagy számmal vannak már bejegyezve mint helykeresők. Jó, szorgalmas családoké bizony számíthat innen a n. é. közönség.**

Kereskedelem.

— **A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank.** Kimutatás 1881. novem. hóról. Bevétele: Pénzkészlet okt. 31. 32467 frt 80 kr. kifizetett váltók 245784 frt 10 kr. kifizetett előlegek 6457 frt kifizetett kamatok 4657 frt 43 kr. érczépénz eladás 550 frt 14 kr. értékpapír 1534 frt 89 kr. jutalek 41 frt 80kr. kamatozó betét 85989 frt 99 kr. folyó számla 102452 20 kr. előleg bélyeg 10 frt 25 kr szelvény eladás 642 frt 3 kr. nyomtatvány 13 kr. ösz. 480600 frt 42 kr. Kiadás: tiszti fizetésre 626 frt 50 kr. leszámitott váltók 190249 frt 48 kr. leszámitott előlegekre 3244 frt fizetett kamatra 19 frt 24 kr. érczépénz vásárlásra 1506 frt 47 kr. értékpapír 1236 frt 83 kr. szelvény 1070 frt 24 kr. kamatozó betét visszafizetésre 24137 frt 22 kr. folyó számlára 212598 frt 66 kr. üzleti költség 72 frt 80 kr. pénzkészlet december 1. 45718 frt 99 kr. ösz. 480600 42 kr.

Szerkesztői üzenet.

B-k S-r. Ne várj tölem levelet mostanában. Karácsonra írj valamit. — Üdvözlét minden ismerősnek!

Dr. S-gy. Az csak azt mutatja hogy a fővárosi kritikusi is — képes tévedésre. Reflex: git akkor sem adhatnák ki, ha rövidebb volna. Nekem ama dicseret nem fáj, s tudom hogy van legalább egy a kinek jól esik; minek az apai örömtől hóbortlani?

T-ó S-r. Kaptam. üdvözlét. Fogok írni.

P. G. Jóni fog, hanem hosszú Kurítottam rajta.

Dr-Cs. J. Ném bánom ha Tibulusodból jön is valami. Csak írj. A februáriusika rácsenyhoz sok szerencsét kívánok.

Felölös szerkesztő: **Szombati János**

Kiadó tulajdonos: **Zicherman H.**

LEGFINOMABB
AMERIKAI PETROLEUM,
kiváló finom minőségű

RUMOT és THEÁT,
friss tátrai ridzike gombák
szepességi főzelékeket,
NAGY-BÁNYAI SZILVA IZ,
valamint

csukrot kávét és mindennemű fűszerárúkat,
továbbá
lenkenezésében (firneiszban) tört
festőkeket, padozat főnczéket,
ecseteket és mindennemű keféket
a legolcsóbb árakban pontos kiszolgálat mellett ajánl.

Ganolszky Lajos
a „Kék macskához“ czegléd-utca
a casinó alatt.

(367) 6—?

A legolcsóbb forrás, metszett és nem öntött
Borostyán szipkák
megszerzésére kész, gyári raktár, a legolcsóbb ár
megszerzése mellett

Szivaroknak		Cigaretáknak	
legzöltebb kiállítás mellett		legzöltebb kiállítás mellett	
I számu 12 cm. hosszu 5 frt	II — 10 — — 4 —	I. sz. 10 cm. hosszu 3 frt.	II — 9 — — 2 50
III — 9 — — 3 —	IV — 8 — — 2 50	III — 8 — — 2 —	IV — 7 — — 1 50
V — 7 — — 2 —	VI — 6 — — 1 80	V — 6 — — 1 —	

Metszett borostyán tajték nélkül.

Az előnyös és igen jutányos áraknál fogva reménylem
Ia hamisított és az egészségnak ártalmasokat elnyomni, és a
valódi természetes metszett borostyánokat pedig a közönség
kegyébe emelni. Sok borostyánok állított szipkák nem e
borostyánok, hanem Copalból készült, és öntött borostyán
helyett adják el. — Ez tévedés mert öntött borostyán nem is
létezik.

Tajték szipkák

Szivaroknak		Cigaretáknak	
Izletes Etuis cilinder alakban			
sz. 13 cm. hosszu 3 frt. 50	II — 12 — — 2 — 50	I sz. 13 cm. hosszu 2 frt. —	II — 12 — — 1 — 75
III — 10 — — 2 —	IV — 9 — — 1 — 50	III — 10 — — 1 — 50	IV — 9 — — 1 — 25
V — 8 — — 1 — 25		V — 8 — — 1 —	

A nem alkalmazotak vissza cseréltetnek, vagy a pénz
küld tik vissza
Ismét elárusított nagy előnyben részesülnek. Árák küldetnek a pénz előleges be-
szerzése, vagy utánvét mellett.

W. Henn.
Bécsben X Dampfgasse 11. sz.

Férfi-divat-terem Debreczen

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
Férfi-divat-raktáramat
a jelen őszi és közelgő téli idényre
a legújabb divatú

FÉRFI-ES FIU-RUHÁKKAL,
kalápokkal, nyakkendőkkel,
jó minőségű és csinos formájú
FÉRFI CZIPŐK K E L
és minden e szakmába vágó
Fehérmemű és divat-czikkekkel
dúsan elláttam.
Számos látogatást kér

ROTT S.

(325) 10—10

Piacz-utca takarékpénztár-épület.

● Téli gyógymód. ●

A Wilhelm-féle
csúsz- és köszvényellenes
vértisztító-thea
Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél
Neunkirchenben, Alsó-Ausztriában,

köszvény, csúsz, gyermekgyasok lábfájása, idült macacs bajoknál, folyton
evesedő sebeknél, nemi és bőrküütségek, szemölcs, sipoly, bujakóri daganat, a
máj és lép dugulása, aranyeres bántalmak, sárgaság, heves idegfájás, izom- és
könyökfájás, gyomorfájás, szelek, altesti dugulás, vizeleési bántalmak, pollutio,
férfi-gyengeség, női folyás, görvély, mirigydaganat s más betegségek ellen sok
oldalról legjobb eredménnyel használtott, mit ezer és ezer elismerő nyilatko-
zat tanusít. Bizonylatok kívánatra ingyen. Egy 8 adagra osztott csomag 1 frt
10 krétt, melyből utóbbi bélyegre és göngyölésre számítatik, kapható.

■ Mindenki óvakodjék hamisítvány vásárlásától, s vigyázzon az ismért és sok államban
törvényeszkileg védett jegyre. ■

Kapható: Debreczenben: Berghoffer István. Budapesten: Török J. gyógyszer.,
Thallmayer A. és társánál. Csabán: Biener B.-nél. Egerben: Köllner Lőrincz-
nél. N.-Váradon: Jánky Antálnál. Gyöngyösön: Mersits Nándornál. Miskolczon.
Ujházy Kálmánnál. Nagy-Bányán: Haracek F.-nél. Nyiregyházán: Pitscher
Gyulánál. S.-A.-Ujhelyt: Teutsch Józsefnél. 428. 43—

● Tavaszai gyógymód ●

Üzlet változtatás!

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy a főpiacon a „Tisza“
biztosító intézet házában levő
Berghofer István-féle
kiváló jó hirnek örvendő fűszer üzletét a közönség által szinte
előnyösen ismert saját üzletemmel a fent említett helyen egyesí-
tettem, hol

mindennemű fűszer, anyag festék
és mind e nemhez tartozó árucikknek legkitünőbb minőségben
olcsón és pontos kiszolgálat mellett kaphatók.
Különösen felhivom a figyelmet a
miskolczi gözmalom örleményeire
melyet a legnagyobb mennyiségben tartok. — Ugy szinte kiváló
mennyiségű **kácsó** is van készletben mindenkor.
A n. é. közönség becses pártfogását kiérdemelni legfőbb
kötelességem leendő.

Tisztelettel

Debreczen, 1881. decz. 1.

Kupfer József.

2—3.

Bundák és karmantyuk.

Őszi és téli idényre
dusan felszerelt női divat raktárát
ajánlja

THALVISER ALAJOS
Debreczenben, Czegléd-utca 2. sz.

Egyszeremind elvállal mindennemű női ruhák és felöltők elkészít-
tetését a **legújabb divat szerént** igen jutányos árban.

Gyászruhák

bármily nagy mennyiségben 5 frttől felfelé, **8 óra alatt ké-
szítettetnek el;** e munkák vezetésére oly szakférfi felett ren-
delkezem, a ki ezen a téren bécsi és budapesti legelőkelőbb
hasonnemű üzletekben legjobb sikerrel működött.

Tisztelettel

(315) 10—25

Thalviser Alajos.

Őszi és téli felöltők.

ELSŐ KÖZVETÍTŐ és TUDAKOZÓ INTÉZET.

Főter, Simonffy-ház, ezelőtt Molnár né fele ház.

Keresetetik:

100 darab szarvasmarhának teleteltése és nyaraltatása felvállaltatik a halupi erdővel határos Ligeti pusztán, akár fizetésért, akár pedig haszonrésztért. 100 darab marha legelésre kerestetik.

Tanulók kosztra és lakásra egy uri háznál azonnal felvételnek. (3055)

Két gazdatiszt azonnal feljogadtatik. (5618)

Kínáltatnak:

Ingatlanságok örök áron eladásra.

A városhoz félóra távolban, egy 15 nyilasos tanyaföld, urilakkal, magtárral, elegendő gazdasági épületekkel együtt eladó. (3049)

Kis-ujtácán egy ház, mely áll 3 szoba, konyha, kamara, pinczéből 18 öblönöndő földdel együtt 3000 forintért eladó. (5428)

A jankalfalvi nagy hegy elején, a diószegi hegy aljánál, átellenben fekvő 16 kapa szőlő, az alatta levő épület pinczével, szabad kézből örök áron eladó. (5742)

28 hold tanyaföld, gazdasági épületekkel, a csere alatt eladó, vagy bérből kiadó. (2464)

Ingatlanságok haszonbéri kiadására:

Darabos-utcán 2 szoba, konyha, kamara, padlás és egy nagy műhely bérből kiadó vagy eladó. (4000)

Nyiregyházán egy régi, jóforgalomban levő jövedelmező és minden concurrentiánélküli üzlet, beült családi viszonyok következtében, azonnal átvehető. Bővebben intézetünkben. — (5666) 1—3

kamara és 40 lóra való istállóval ellátott bethelyiségi kiadó. (3991)

Szathmármegyében N.-Károly körül, a vasúti állomáshoz 30 procentnyire egy tagosított 1000 hold körüli birtok, minden gazdasági épületekkel ellátva (legelőnek kitűnő) 1882. Január 1-étől kiadó. Ertekezhetni kiadóhivatalunkban (4077)

A vekerai pusztán 60 hold dohány kőről több száz hold legelő földek 1 kazal széna és hodályval kiadó. (5598)

Eladó ingóságok:

Kitűnő 1881-diki, mint szinte 75, 76, 77, 78, 79 és 80-dik termései **érmelléki borok** igen jutányosan kaphatók. Az 1881-diki Debreczenben szállítva vámmentesen 13.60 kr-ért kapható.

Wertheim szekrények mindenféle nagyságban 30 — 40 %-val olcsóbban kapható nálam mint bárki másnál.

Egy teljes bolti felszerelvény, állványokkal stb. jutányon áron eladó. (5700)

10,000 forint S. a kamatra — első helyemmel betáblázás mellett kiadó. (5596)

H. Doboson 60 hold cser eladó. (2938)

Wehler és Willson varrógépek 25 térletre kaphatók.

Egy zongora eladó. (3043)

Több rendbeli használt zongora olcsó árrért kaphatók.

Egy kitűnő bizonyítványokkal ellátott gazdatiszt, ki cautiót is képes tenni — alkalmazást keres. (5743)

Mindennemű magán- és kereskedelmi ügyletekben a levelezés bel- és külföldre francia, angol, olasz, török, román és orosz nyelven eszközöltetik.

Az ezen rovatokban közlötték iránt ingyen felvilágosítást ads egy közleményt 25 krajczár előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz

ZICHERMAN H.

(318) **irodája Debreczen főter Simonffy féle ház**

BÉCSI-TÖZSDE.

Mérvadó a Lajthán innen s a Lajthán tul, egyedül a bécsi tözsde.

Am a tetemes hátrányokat, melyeket bizonyos vállalatnak egy minden befolyás és akarat nélküli pénzzszegény vidéki tözsde szenvedni kell, — s viszont egy földös és némi működés roppant előnyeit — mint szintén a kormány és a társulat és testületek székhelyét, kiknek címei a piaczon forognak, városok, ahol ajánlatok és tudakozások történnek, hol minden világrészről a tudósítások összpontosulnak, a hol a politikai csinálják, a hol a legnagyobb napilapok jelennek meg, hol a nagy üzérkedések s tözsérek az árkeletet csinálják, szóval azon városokét, hol mind a kedvező, mind a kedvezőtlen eszeleket annak idejében tétetnek, s **mielőtt** szélesebb körökbe kiszivárognak, a **legbizalmasabb értesítések** idejében nyertetik, ami által **szavazva** az árfolyamra befolyással lehetünk, — mindazt röpiratunkban (26. és 42. lap) kimerítően elbáduk. — A tözsde nének küszöbén álló nagy mozgalmait véve tekintetbe, a „szabad“ speculation és az annyira kedvelt társasági üzleteinknek kívül a **mérsékelt kockázattal való műveleteket** ajánljuk leginkább, s különösen a kettős díjat (esetleg nyereség: egyaránt akár omelkednek akár esnek az árfolyamok) mi mellett a díjak meg a legkedvezőtlenebb esetekben sem vesztetnek fölkelésen el. Jutaléki árak a legolcsóbban. — A vezérköri-keli közlelbi viszonyainknál fogva egyenes, közvetlen s gyors értesítésekkel szolgálhatunk (szakértősen s költségek nélkül.) Pontos, titoktartás mellettí kivitel. Sürgező forgalom. Értésítők levelek ingyen.

A jelenlegi pénzzszonyok s a befolyó tökét következtében azon helyzetben vagyunk miszerint az üzérkedési vételeknél s a tökék és értékpapirokra kölcsönöknek a kamatát egy 5/100-ra leszállíthatjuk (díjmentes). Mutatványszámok a „Leitha“ pénzügyi és sorsolási lapból bérmentve. Tartalomdás, nélkülözhetetlen sorsjegy-naptár (az összes európai játéktervezetek) elhelyezési, üzérkedési papirok és nemeket, sorsjegyzbiztosításokat (figyelemreméltó a küszöbön álló házásokot véve tekintetbe) stb. tartalmazó röpiratokat, kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg

A „LEITHA“ (Halmaj) kiadóhivatalának ban' háza, Bécs, Schotterling 15. (404) 4—4.

Singerstr. 15 zum „Gold. Reichsapfel.“ **PSERHOFER J.-féle** Gyógyszertár **Bécsben.**

Vértisztító labdacok ezelőtt egyetemes labdacok neve alatt; ez atóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacok csodás hatásukat ezorszeresen be nem bizonyították volna. A legmagasabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacok számtalanszor s a legrövidbb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 dohoz 15 labdacossal 21 kr. 1 tekercs 6 dobozzal 1 ft 5 kr. postán küldve 1 ft 10 kr (1 tekercsel kevesebb nem küldéik szék.) Megköldök utóvértel vagy postautalvány mellett Számtalan levél érkezett, melyek írói hálatmondanak e labdacokért melyeknek a legkülönbözlőbb és legsúlyosabb betegségekben egézségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül, ide mellékelve közlünk néhányat.

Waihofer az Ybbs mell. 1880. november 24. **Nyilvános köszönet!** egézszen új életnek örvendhetek Fogadjá azért legemlélyben köszönetemet az ön csodálatos gyógyszerért.

Örökre hálafeleleztetje **Zwilling K.,** földbírtokos.

Bielitz 1874. július 2. Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztító-piluláinak“ egézségünket köszönjük, írásban fejezzük ki legemlélyben hálaunkat Az ön pilulái sok betegségben, mely ellen semmi más szer nem használt, a legcsodásabb gyógyerőt tanusították. A nők vérfolyásánál, ren'telen hasi tisztulásnál, huyrekedésnél, glisztiánál, gyomor-egység- és gyomorgöröcsnél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segítettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekercset, Mély tisztelettel **Kauder Károly.**

Cellinger János.

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam vé ellen az ön vértisztító labdacsaiboz juttatni, melyek nálam csodákat műveltek! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szélhűdésben, egy barátom az ön kitűnő labdacsaiból átengedett nekem 10 darabot, s ezen 10 darab labdacsem engem oly teljes tökéletesen bántalmat, hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot küldeni. **Prizka, 1881. márcz. 13.**

Pár András.

Ra y s k o, 1879. november 22. Tekintetes ur! Az 1826-ik évtől kezdve egy két évi váltóláz után folyton beteg, s egészen odavoltam, heves derék- és oldalfájások, undor és émélyges, bágyadság, forróság, álmatalan éjszakkákkal voltak éltam napi gyötrelmé. Ezen 53 évi időközben 84 orvost köztük 2 profszort Bécsből hívtam meg tanácsadás végett, de mind hasztalan, bajom napról napra súlyosabb lett. Még csak ezen évi október 23 olvastam az ön csodálabdacsaiknak irását, meghozattam, miután azokat utatisztásterüen 4 hétig szedtem 70 éves létem dacára ismét erőteljes és tökéletesen egézséges vagyok, úgy hogy most ismét **Mélytisztelettel T. K. Bécs, 1881. február 20.**

Cs en e y, 1874. május 18.

Tekintetes ur! Minthogy az ön „vértisztító-pilulái“ feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorhajban s csuszban szenvedett, nemcsak visszaadták az életet, hanem új ifjú erőt is öntöttek belé, más, hasonló betegségekben szenvedők kérésére meg két tekercs utánvetel mellett megküldésére kérem föl. Mély tisztelettel **Svizek Balázs.**

Amerikai köszv.-kenőcs,

gyorsan és biztosan ható, kétségtelenül legjobb szer minden köszvényes és csuzos baj, nevezetesen hátergerinczboj, tagszakgatás, görös, ideges fogfájás, fejfájás, fülzsaggatás stb. stb. ellen 1 ft 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. k. sz. valódi

Popp J. G.-tól, általánosan elismert legjobb fogfentartó szer, 1 üvegcse 1 ft 40 krajczár.

Szem essentia, dr. Romershausen-tól,

láterő erősítésére és fentartására; eredeti üvegcseben ára 2.50 és 1 ft. 50 kr.

Chinai toilette-szappan,

a legkötelesebb s szappangyártás terén. Használatá után a bőr bárszony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy darab 70 kr.

Fiaker-por, általános ismert jeles

ség, görösös köhögés stb. ellen, 1 doboz 35 kr.

Fagy-balzsam Pserhofer J.-tól,

évek óta legbiztosabb szernek van elismerve, mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen 1 tégely 40 kr.

Élet-essenzia (prágai cseppek, svéd cseppek.)

megromlott gyomor, rozsz emésztés mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő háziser. Egy üvegcse 20 kr.

Csukamáj-olaj, (Dors) Nayer

eredeti, igen megtisztítva a legkitűnőbb minőségű Egy üveg 1 ft.

Por lábizzadás ellen. Ezen szer

a lábizzadást, az ez által keletkező kellemetlen szagot, eltávolítja s épen tartja a lábballit, ez ártalmatlan szernek van behizonyulva. Egy doboz ára 50 kr.

Georg Pate Pektorale-ja,

sok év óta el nyálásodás, köhögés rekedtség, borút, mell- és tüdőbajok gégebántalmak ellen legjobb és legkellemesebb segéd szerek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs,

Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szelencze 2 ft.

Egyetemes tapasz Stendel tanártól

vágott és szurt sebek, mérges helevények, és láb régi, időszakonként felnyíló kelések, makacs mirigy kelések fájó pokolvar, sebes és gyuladós mell, megfagyott tagok köszvénye és hasonló bajok ellen jónak bizonyult Egy tégely 50 kr.

Egyetemes tisztító-só Bull-rioh

A. W.-tól, Kitűnő háziser megzavart emésztés minden következményei, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörös, gyomormáj, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 ft.

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legjutányosabban beszerzetetik.

Az 5 forinton alól levő megrendelvények, csak a díj előleges beküldése mellett postautalványon nagyobbak pedig utánvét mellett küldetnek meg. (356) 6—30.